Danıştay 12. Daire E.2023/4252 K.2025/5191 (24.11.2025)

Karar metni, resmî kaynakta yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

Danıştay 12. Daire Başkanlığı 2023/4252 E. , 2025/5191 K.

"İçtihat Metni"

T.C.

D A N I Ş T A Y

ONİKİNCİ DAİRE

Esas No : 2023/4252

Karar No : 2025/5191

TEMYİZ EDEN (DAVALILAR) : 1- ... Bakanlığı

2-... Genel Komutanlığı

VEKİLLERİ : Av. ...

KARŞI TARAF (DAVACI) : ...

VEKİLİ : Av. ...

İSTEMİN KONUSU : ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: JSGA Başkanlığı Des. Kıt. Komutanlığı BBM ve ASM emrinde ... olarak görev yapan davacının, kesintisiz ve mazeretsiz olarak 10 gün süreyle göreve gelmediğinden bahisle 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 94. Maddesi uyarınca görevinden çekilmiş sayılmasına ilişkin ... tarih ve ... sayılı işlemin iptali ile yoksun kalınan tüm parasal haklarının hakediş tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte ödenmesine, özlük haklarının iadesine karar verilmesi istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... İdare Mahkemesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararıyla; davacının, 23/09/2019 - 09/01/2020 tarihleri arasında tutuklu olduğu, 09/01/2020 tarihinde tahliye edildiği, 13/01/2020 - 22/01/2020 tarihleri arasında tutukluluk ya da diğer bir benzeri kısıtlama (sağlık) halinin mevcut olmadığı, hakkında gözaltına alınması ve tutuklanması sebebiyle açığa alma işleminin de tesis edilmediği, bu durumda, tutukluluk gibi bir engeli kalmayan ve görevde olması gereken 13/01/2020 - 22/01/2020 tarihleri arası ile sonradan açığa alındığı 19/03/2020 tarihine kadar makul sürede göreve başlamamasını ve bu tarihlerde göreve gelmemesini haklı gösteren bir mazereti de bulunmaması karşısında, mazeretsiz ve kesintisiz olarak 10 gün göreve gelmemesi sebebiyle, 657 sayılı Kanun'un 94. maddesi gereğince tesis edilen dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesince; davacının her ne kadar tutukluluk gibi bir engeli bulunmayan ve görevde olması gereken 13/01/2020 - 22/01/2020 tarihleri arası ile açığa alındığı 19/03/2020 tarihine kadar makul sürede göreve başlaması gerekmekte ise de; bu süre zarfında davacıya maaş ödemelerinin yapılmaya devam edildiği, davacının maaşlarını almaya devam etmesi nedeniyle açıkta olduğunu sandığını ifade ettiği, davalı idarece de davacıya göreve başlaması yönünde bir bildirim yapılmadığı hususları birlikte değerlendirildiğinde, maaş ödemelerinin devam etmesi ve göreve dönmesi yönünde davalı idarece bildirimde de bulunulmaması nedeniyle açıkta olduğunu sanması hayatın olağan akışına aykırı olmadığından ve davacının göreve

gelmemesinin haklı bir mazeret kapsamında bulunmadığından bahsedilemeyeceğinden, mazeretsiz ve kesintisiz olarak 10 gün göreve gelmeme fiilinin sübuta ermediği sonucuna varıldığından, davacı hakkında tesis edilen dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle davacının istinaf başvurusunun kabulüne, İdare Mahkemesi kararının kaldırılmasına, dava konusu işlemin iptaline, davacının işlem nedeniyle yoksun kaldığı parasal hakların hak ediş tarihlerinden itibaren hesaplanacak yasal faiziyle birlikte davacıya ödenmesine, özlük haklarının iadesine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Davacının tahliye olduğu 09/01/ 2020 tarihinden açığa alındığı 19/03/2020 tarihine kadar özürsüz olarak 69 gün göreve gelmediği, makul sürede göreve başlamamasını ve bu tarihlerde göreve gelmemesini haklı gösteren bir mazereti de bulunmayan davacı hakkında, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 94. maddesi uyarınca tesis edilen dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu belirtilerek, Bölge İdare Mahkemesi kararının bozulması gerektiği ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI: 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde sayılan bozma sebeplerinin bulunmadığı, kararın usul ve hukuka uygun olduğu belirtilerek, temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmaktadır.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ : ...

DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin reddi ile usul ve yasaya uygun olan Bölge İdare Mahkemesi kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onikinci Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra, dosya tekemmül ettiğinden davalı idarelerin yürütmenin durdurulması istemi hakkında ayrıca bir karar verilmeksizin işin gereği görüşüldü:

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Bölge İdare mahkemelerinin nihai kararlarının temyizen bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

Temyizen incelenen karar usul ve hukuka uygun olup, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenleri kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

Diğer taraftan, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun, 6545 sayılı Kanun'un 22. maddesiyle değişik "Temyiz incelemesi üzerine verilecek kararlar" başlıklı 49. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde; temyiz incelemesi sonunda kararda yeniden yargılama yapılmasına ihtiyaç duyulmayan maddi hatalar ile düzeltilmesi mümkün eksiklik veya yanlışlıklar varsa Danıştayın kararı düzelterek onayacağı kuralına yer verilmiştir.

Bir idari işlem veya eylem nedeniyle uğranılan zararın tazmini istemiyle açılan davalarda, uygulanacak yasal faizin başlangıç tarihi olarak; idareye başvuru varsa başvuru tarihinin, başvuru yoksa davanın açıldığı tarihin esas alınması gerektiği hususu, Danıştay içtihatlarıyla istikrar kazanmıştır.

Bu durumda, Bölge İdare Mahkemesince, dava konusu işlem nedeniyle davacının yoksun kaldığı parasal haklarına uygulanacak yasal faizin başlangıç tarihi olarak dava tarihi (21/10/2020) esas alınması gerekirken, ''işlem nedeniyle yoksun kalınan parasal hakların hak ediş tarihlerinden itibaren hesaplanacak yasal faiziyle birlikte davacıya ödenmesine" şeklinde hüküm kurulmasında, hukuka ve Danıştay içtihatlarına uygunluk bulunmamakta ise de; bu yanlışlık 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca yeniden yargılama yapılmasına ihtiyaç duyulmayan eksiklik ve

yanlışlık kapsamında olduğundan; söz konusu kararın, " işlem nedeniyle yoksun kalınan parasal hakların dava tarihinden (21/10/2020) itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte davacıya ödenmesine" şeklinde düzeltilmesi gerekmektedir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Davalı idarelerin temyiz istemlerinin reddine,

2.Davanın reddine ilişkin İdare Mahkemesi kararına karşı yapılan istinaf başvurusunun yukarıda özetlenen gerekçeyle kabulü, İdare Mahkemesi kararının kaldırılması, dava konusu işlemin iptali, işlem nedeniyle yoksun kalınan parasal hakların hak ediş tarihlerinden itibaren hesaplanacak yasal faiziyle birlikte davacıya ödenmesi, özlük haklarının iadesi yolundaki temyize konu ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının, yukarıda belirtildiği şekilde düzeltilerek ONANMASINA,

3. Temyiz giderlerinin istemde bulunanlar üzerinde bırakılmasına,

4. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 50. maddesi uyarınca, bu onama kararının taraflara tebliğini ve bir örneğinin de ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesinine gönderilmesini teminen dosyanın ... İdare Mahkemesine gönderilmesine, kesin olarak, 24/11/2025 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

(X)KARŞI OY :

Dava, JSGA Başkanlığı Des. Kıt. Komutanlığı BBM ve ASM emrinde ... olarak görev yapan davacı tarafından, mazeretsiz olarak 10 gün süreyle göreve gelmediğinden bahisle görevinden çekilmiş sayılmasına ilişkin Jandarma Genel Komutanlığının ... tarih, ... sayılı kararının iptali ile yoksun kalınan tüm parasal ve özlük haklarının hakediş tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle ödenmesi istemiyle açılmıştır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Çekilme" başlıklı 94. maddesinde; "Devlet memuru bağlı olduğu kuruma yazılı olarak müracaat etmek suretiyle memurluktan çekilme isteğinde bulunabilir. Mezuniyetsiz veya kurumlarınca kabul edilen mazereti olmaksızın görevin terk edilmesi ve bu terkin kesintisiz 10 gün devam etmesi halinde, yazılı müracaat şartı aranmaksızın, çekilme isteğinde bulunulmuş sayılır. ..." hükmüne;

'Görevden Uzaklaştırılan veya görevinden uzak kalan memurların hak ve yükümlülüğü' başlıklı 141. maddesinde; "Görevden uzaklaştırılan ve görevi ile ilgili olsun veya olmasın herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınan memurlara bu süre içinde aylıklarının üçte ikisi ödenir. Bu gibiler Kanunun öngördüğü sosyal hak ve yardımlardan faydalanmaya devam ederler...." hükmüne yer verilmiştir.

926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nun 65. maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde; “Açığa alınan ya da tutuklananlar; 1. Hizmet eri tazminatından ve bu Kanunda öngörülen aile yardım ödeneği, mahrumiyet yeri ödeneği, doğum yardım ödeneği, ölüm yardım ödeneği, tedavi ve cenaze masrafları, yakacak yardımı, giyecek ve yiyecek (tayın bedeli) yardımı, tahsil bursları ve yurttan faydalanma, lojmandan faydalanma hükümlerinden yararlanmaya devam ederler.

2. Açığa alınanlara ve tutuklulara (hakim subaylar dahil), bu süreler içinde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 141 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi hükmüne göre aylık ödenir. Ancak, bu gibilerden haklarında kovuşturmaya yer olmadığına, muhakemenin menine, beraate, her ne sebeple olursa olsun kamu davasının düşmesine veya ortadan kaldırılmasına karar verilenlerin ödenmeyen veya noksan ödenen her türlü özlük hakları ödenir.

Mevzuatta yazılı bulunan zorunlu haller dışında kamu görevlililerinin göreve devam etmeleri ve göreve devam etmemelerini haklı kılan mazeretleri varsa bu mazeretin ortadan kalktığı andan itibaren de göreve başlamaları gerektiği tartışmasızdır.

Bakılan uyuşmazlıkta, davacının göreve gelmediği tarihlerde herhangi bir mazeretinin bulunmadığı, davacıya görevinden uzaklaştırıldığına yönelik herhangi bir tebligat da yapılmadığı, davacının 09/01/2020 tarihinde tahliye edildikten sonra yol süresi de gözetildiğinde 13/01/2020 tarihinde görevine kendiliğinden başlaması gerekirken, görevine başlamadığı; tahliye edilerek serbest kaldığı ve göreve başlaması için herhangi bir engelin ve mazeretinin bulunmadığı tarihten açığa alındığı 19/03/2020 tarihine kadar göreve başlamadığının tespit edilmesi üzerine hakkında tesis edilen memuriyetten çekilmiş sayılmasına ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Her ne kadar mahkeme kararında, "davacının, 23/09/2019 - 09/01/2020 tarihleri arasında tutuklu olduğu, 09/01/2020 tarihinde tahliye edildiği, 09/01/2020- 19/03/2020 tarihleri arasında davacı hakkında görevden uzaklaştırma kararı bulunmadığı, bu süre zarfında davacıya maaş ödemelerinin yapılmaya devam ettiği, davacının maaşlarına almaya devam etmesi nedeniyle açıkta olduğunu sandığını ifade ettiği, davalı idarece de davacıya göreve başlaması yönünde bir bildirim yapılmadığı hususu birlikte değerlendirildiğinde, maaş ödemelerinin devam etmesi ve göreve dönmesi yönünde davalı idarece bildirimde de bulunulmaması nedeniyle açıkta olduğunu sanmasının hayatın olağan akışına aykırı olmadığı" gerekçesine yer verilmiş ise de, 657 sayılı Kanun'un yukarıda aktarılan 141. maddesinde görevden uzaklaştırma ve tutukluluk hallerinde memurlara maaşının üçte ikisinin ödeneceği hükme bağlandığından, davacının "üçte iki maaş ödendiğinden görevden uzaklaştırıldığını sandığı" yolundaki iddiasına itibar edilemeyeceği, kendisine yazılı olarak görevden uzaklaştırıldığına ilişkin bildirim yapılmadığı sürece görevine gitmesi gerektiğini bilmek zorunda olduğu açıktır.

Bu itibarla; davanın reddi yolunda verilen İdare Mahkemesi kararına karşı yapılan istinaf başvurusunun kabulüne, İdare Mahkemesi kararının kaldırılmasına, işlemin iptaline, işlem nedeniyle yoksun kalınan parasal hakların hak ediş tarihlerinden itibaren hesaplanacak yasal faiziyle birlikte davacıya ödenmesine, özlük haklarının iadesine ilişkin temyize konu Bölge İdare Mahkemesi kararının bozulması gerektiği görüşü ile Daire kararına katılmıyoruz.